

Великдень

Виконала учениця 10-А класу

КЗО «ССЗШ №141» ДМР

Орлик Анастасія

Календарні звичаї і обряди українців, як і росіян і білорусів, формально узгоджувались з річним літургичним циклом православної церкви, головними віхами якого були так звані дванадцять свята і пости. Проте дійсною основою «побутових святців» був трудовий сільськогосподарський календар, який визначав життя землероба. Розроджувалась і клерикальна трактовка цих святкових дат

Історія виникнення свята

Дослідники визначають йому на наших землях не менше 7000 років. Уже в цей час визначилася космогонічна сутність свята, склалася його унікальна та багатюща обрядовість. Воно відзначалося як свято Весняного Сонця і

Природи, що відроджувалась після зимового сну, як свято Перемоги Світла над Темрявою, Дня над Ніччю, Сонячного Світла Весни над нічною темрявою Зими.

**Великдень —
найбільше
християнське
свято. Цей
день
вважається
днем
Воскресіння
Ісуса Христа і
має ще одну
назву —
Пасха.**

За біблійним сюжетом, Ісус Христос воскрес рано-вранці, і це Воскресіння супроводжувалось великим землетрусом: то ангел небесний відвалив камінь від дверей Гробу Господнього. На світанку жінки-мироносиці Марія Магдалина, Марія, мати Якова та СоломоНія прийшли до гробу з ароматами, щоб обмастити тіло Ісуса, але побачили відвалений камінь і порожній гроб, і тоді схвильованим жінкам з'явився ангел і сповістив про Воскресіння Господнє.

Тривалість

Пасха Христова є найвищим, радісним і урочистим – святом свят. З апостольських часів християнська Пасха триває сім днів – чи вісім, якщо рахувати всі дні безперервного святкування Великодня до понеділка Хоми.

Символізм

**Свято Великодня в Україні
сьогодні символізує загальне
відродження та оновлення.**

Походження назви

«Великдень»

За однією з версій назва "Великдень" ("Великий День") з'явилася аж наприкінці першого тисячоліття з приходом на українську землю християнства. Легенда говорить, що "Великдень" називається так тому, що в той час, коли Христос народився, сильно світило сонце і стояли такі довгі дні, що теперішніх треба сім зложити, щоб був один тодішній. Тоді, було як зійде сонце в неділю вранці, то зайде аж у суботу ввечері. А як розп'яли Христа - дні поменшали. Тепер тільки царські ворота в церкві стоять навстіж сім днів...!

Згідно іншої легенди, свято Великодня народилося сім тисяч років тому, ще за часів дохристиянства, і було пов'язане з язичеськими культурами.

Жили троє братів-мисливців: Тур, Пан і Яр. і Зібрались вони якось на полювання. Вийшли в степи неозорі, а жайворонки так розспівалися, що аж небо дзвенить. Вражено зупинився Яр і мовив:

— Не хочу я, братове, турів полювати, молодих биків стрілами поціляти, а хочу оце поле зорати та засіяти зерном, та зібрати врожай, та хліба напекти людям на здоров'я.

Тільки-но він отаке проказав, як з неба опустилися золотий плуг і золоте ярмо.

І гукнув старший брат Тур:

— Се моє!

Хотів схопити плуга — аж він полум'ям зайнявся. Відсахнувся в страхові Тур.

— Се моє! — прокричав середульший брат. Але і йому сахнуло полум'я в лице.

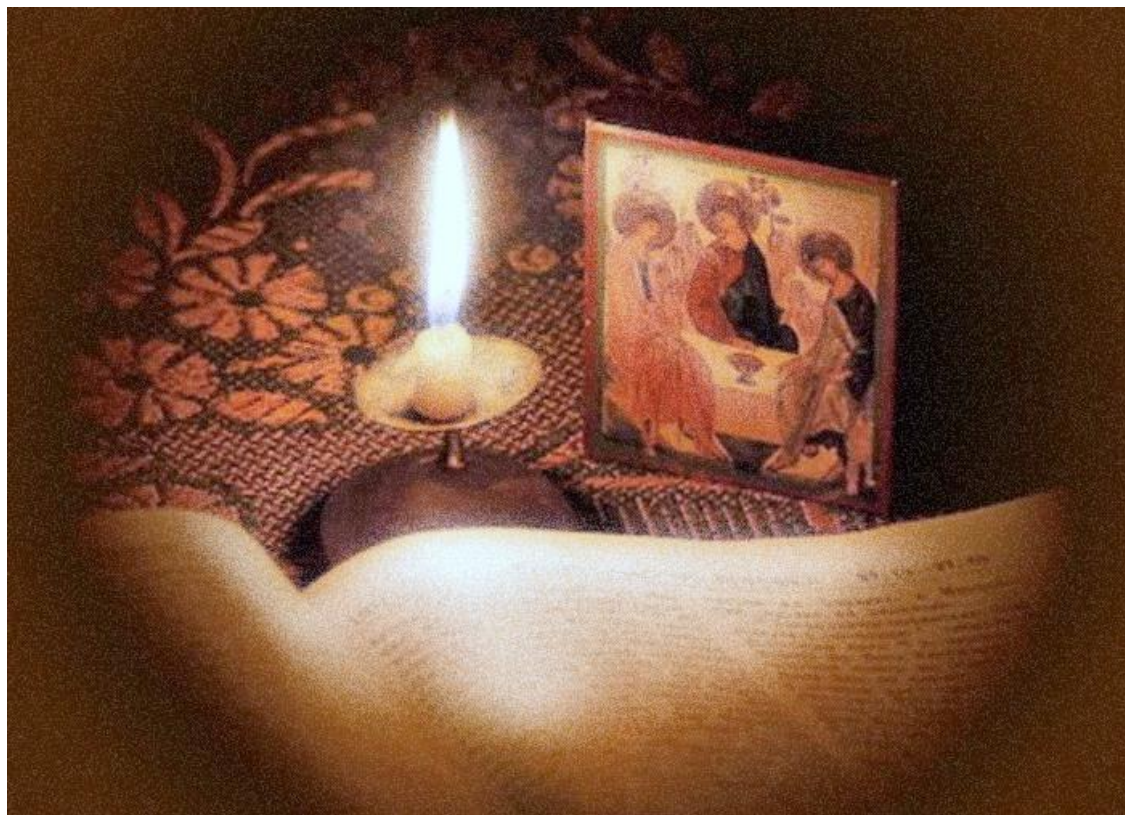
— Ні, братове, се моє, — всміхаючись, мовив Яр.

Він підійшов і взяв золоте ярмо, накинув на пару волів, що паслися поблизу, запряг їх у плуга золотого і проорав першу в світі борозну. А потім — Другу, й десяту, і соту. Засіяв поле полтвою — пшеницею дикою, і зросла вона буйним колосом. Зібрав урожай Яр, і борошна намолов, і спік першу хлібину, і другу, й десяту, і соту. І людей частував. І навчив їх орати, сіяти й хліб ростити. За все те великі боги Вирію взяли його до себе і скупали в Озері Живої Води. І став Яр — Ярилом, богом весняних робіт і родючості. І спускався він на землю в той весняний день, коли

Підготовка до свята

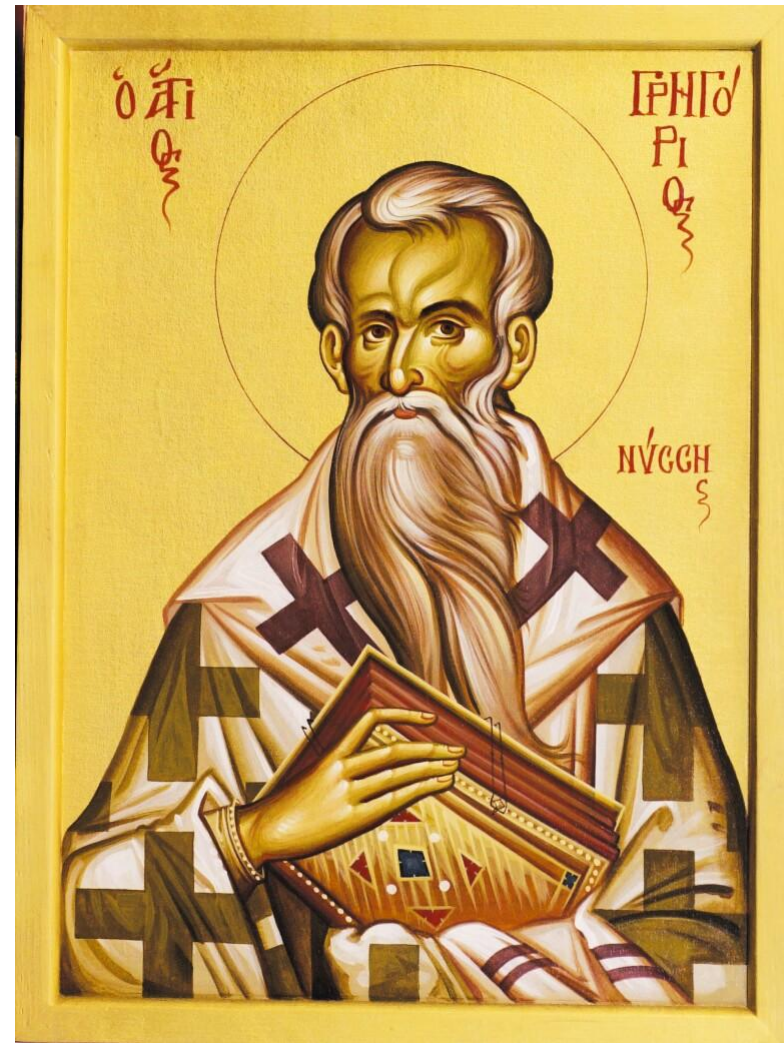
До Великодня віруючі готуються сім тижнів Великого Посту - одного з найсуворіших постів - саме стільки провів в пустелі Ісус Христос до свого розп'яття. Вважається, що у ці дні душа віруючого повинна "прислуховуватися" до Страстей Господніх, останніх днів Ісуса Христа в людській подобі. Ці сім тижнів називаються седмицями. Останній тиждень перед Пасхою називається Страстна Седмиця.

«Цей же рід виганяється тільки молитвою і постом»

Великий піст - це найважливіший і найдревніший з багатоденних постів, цей час є підготовкою до головного православного свята - Світлого Христового Воскресіння.

- Із самого початку тривалість Великого посту була сорокаденною
- Про це ми маємо свідчення, що йдуть від глибокої давнини. Сама назва Св. Чотиридесятниця зустрічається дуже часто у древніх письмових пам'ятках. Святителі Василій Великий і Григорій Ниський стверджують, що Великий піст в їх час існував всюди.

Історія Великого посту

У сучасних уявленнях Великий піст співвідноситься з періодом поневіряння Христа в пустелі. Однак у посланні Афанасія Великого немає подібного згадки. Але, незважаючи на це, пост Святої Чотиридесятниці характеризується аскетичною підготовкою до грандіозного релігійного свята.

Як постити?

Під час Великоговєнєя рекомендується повністю виключити з їжі всі продукти і страви, які містять м'ясо і субпродукти. Молоко, сир, олію, риба, яйця і інша скоромна їжа знаходиться під забороною. Варто забувати і про алкоголь, на який накладається табу на час Великого посту.

Великий піст 2017

«Дата посту щороку розраховується церквою за певною схемою, піст перед Великоднем 2017 року розпочнеться 27 лютого і триватиме шість седмиц, які іменуються за порядковим номером, плюс ще Страсна седмиця. Таким чином, тривалість православного посту становить 48 днів, датою його закінчення стане 15 квітня, а неділю 16 квітня – буде днем свята Великодня.»

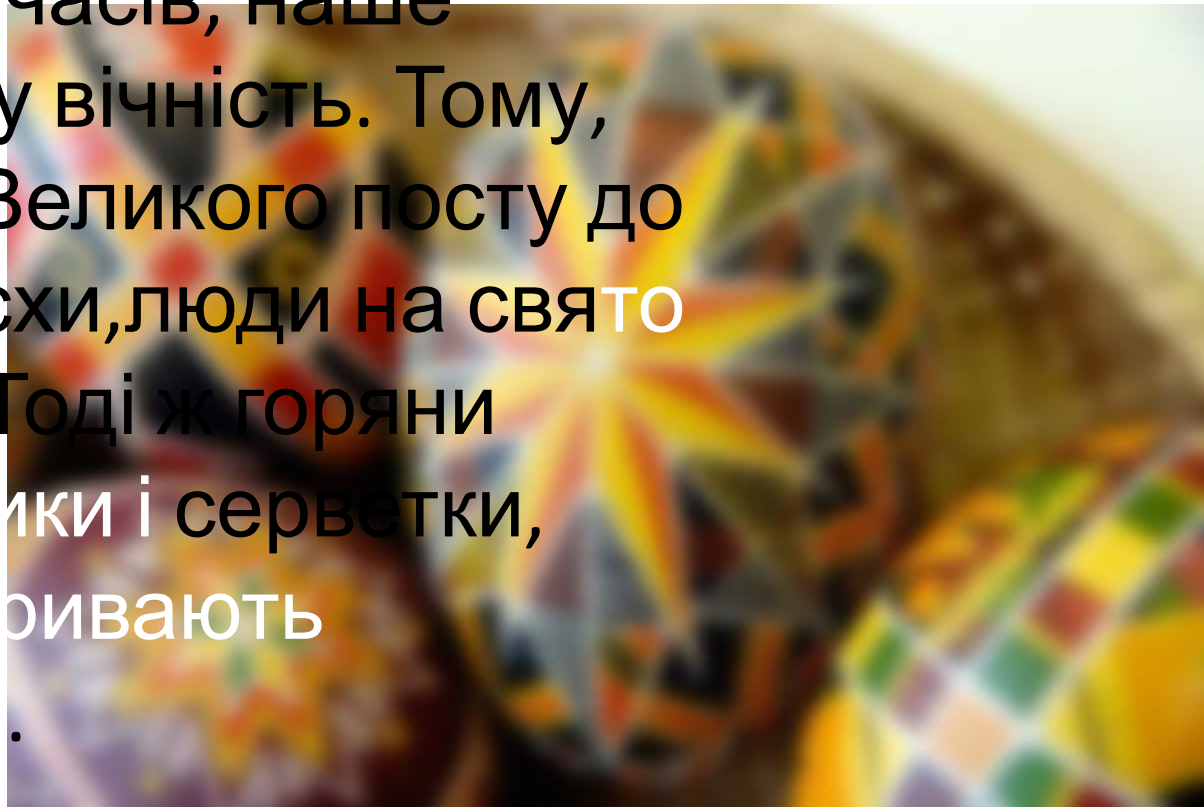
Святкування Великодня

- З самого початку існування Церкви християни проводили Великодню ніч в храмі
- Великодня служба божа триває всю ніч. Її найурочистіший момент настає опівночі, коли священник сповіщав, що Христос воскрес, а всі присутні з трепетом відповідають:
"Воістину во

СИМВОЛИ

Основна ознака Великодня — писанка, яка в своїй символіці поєднала давнину дохристиянських часів, наше сьогодення і віру у вічність. Тому, готуючись до Великого посту до Пасхи, люди на свято тоді ж готують вишиванки і серветки, якими згорюють великодні кошики.

Прикмети на Великдень

** Не кожен день — Великдень, а хліб — не паска.*

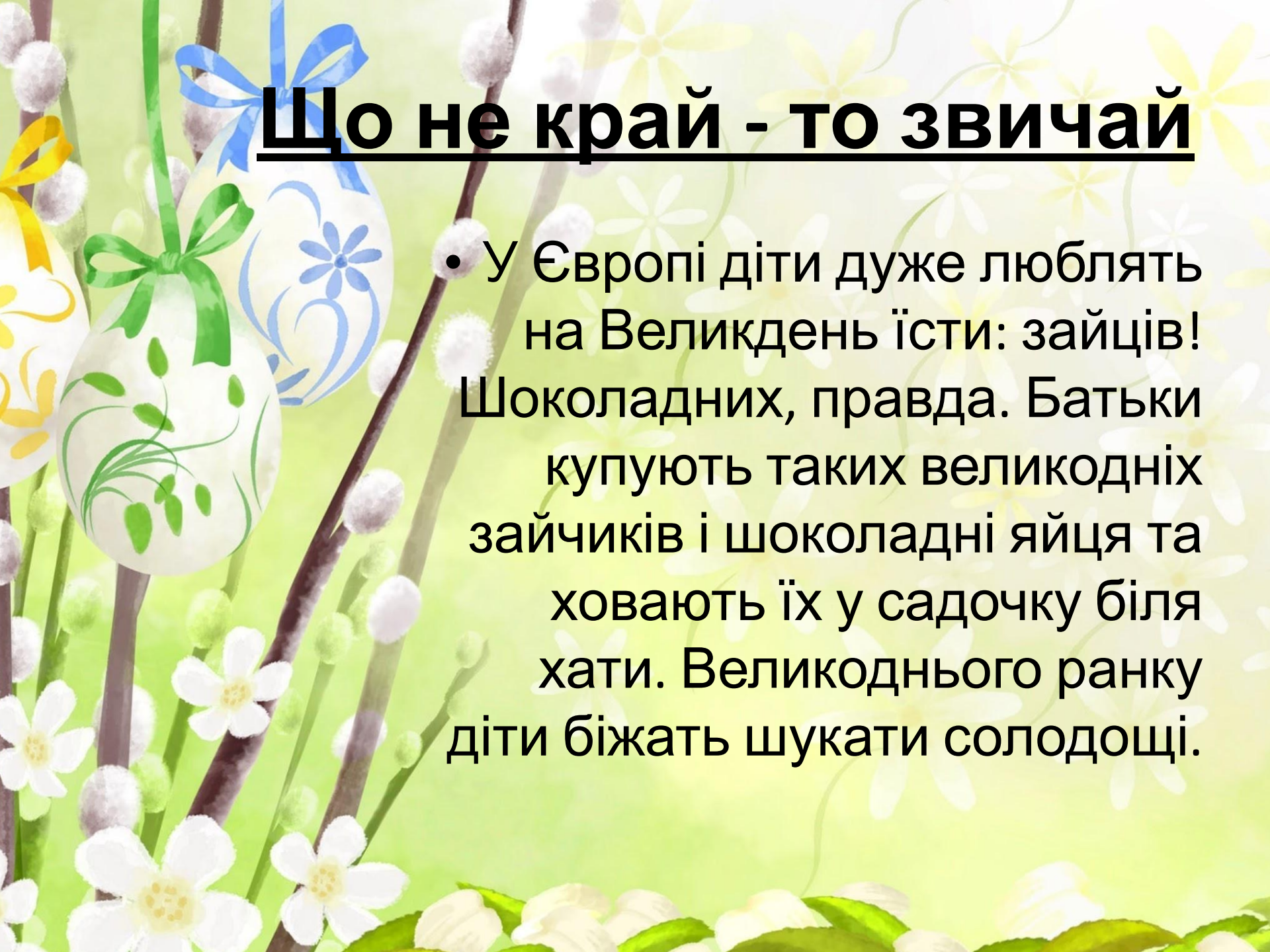
** Коли на Великдень ясно світить сонце, то через три дні падатиме дощ.*

** Коли на Великдень дощ або хмарно, буде врожай.*

** Коли на Великдень спить господар, то виляже пшениця, а якщо господиня — льон.*

Що не край - то звичай

- У Франції улюблені великодні солодоці - це вироби із шоколаду: яйця, білі й темні зайчики, курчата, рибки - символ Христа, і дзвони? Є така легенда, що у Велику п'ятницю дзвони з усієї Франції летять до Ватикану, щоб принести туди всю скорботу, яку християни відчувають у день хресної смерті Ісуса. Повертаються дзвони у Великодню неділю, тому від п'ятниці до неділі всі дзвони Франції мовчать.

The background features a soft, light green and yellow color palette. On the left, there are several decorated Easter eggs: one with a blue floral pattern, one with green leaves, and one with yellow and white patterns. These are tied with ribbons of the same colors. In the foreground and background, there are willow branches with white, fuzzy catkins and small white flowers with yellow centers. The overall scene is bright and cheerful, representing the spring season.

Що не край - то звичай

- У Європі діти дуже люблять на Великдень їсти: зайців! Шоколадних, правда. Батьки купують таких великодніх зайчиків і шоколадні яйця та ховають їх у садочку біля хати. Великоднього ранку діти біжать шукати солодоці.

The background features a soft-focus scene of Easter eggs and flowers. On the left, several decorated eggs are visible: one with a blue floral pattern and a blue ribbon, one with green floral patterns and a green ribbon, and one with yellow floral patterns and a yellow ribbon. The scene is set against a backdrop of light green and yellow flowers, including small white blossoms and larger yellow star-shaped flowers. The overall atmosphere is bright and cheerful, typical of a spring or Easter-themed presentation.

Що не край - то звичай

У Данії на Великдень діти відсилають своїм друзям та родичам листівки зі смішними віршиками-дражнилками.

Прикрашають листівку проліском - першою весняною квіткою. А замість підпису ставлять крапки - скільки букв в імені автора, стільки й крапок. Доводиться відгадувати!

Великодні традиції та обряди

- *«У багатьох куточках нашої країни великодні традиції та обряди дотримуються практично в незмінному вигляді, такими, якими вони дійшли до нас з найдавніших часів. Особливо колоритно відбуваються святкування в Закарпатті, цей край особливо багатий традиціями.»*
- *«У кожного з нас свято Великдень асоціюється з хресним ходом зі свічками, червоними ризами церковнослужителів, радісним співом і взаємними привітаннями: «Христос воскрес!» — «Воістину воскрес!». До зовнішньої атрибутики свята можна віднести і улюблені з дитинства рум'яні паски з родзинками, розписні яйця — писанки.»*

- пасхальне нічне богослужіння, яке здійснюється з особливою урочистістю, адже саме Великдень вважається найважливішою подією церковного року;
- пасхальне привітання або христосування зі словами: «Христос воскрес!» — «Воістину воскрес!» і

- **ВОГОНЬ**, який символізує Боже Світло, від якого всі віруючі можуть запалити лампадки і свічки і понести їх додому;

- пасхальна трапеза, яка настає після Великого посту, і відбувається зі свяченими пасками, писанками, які вважаються символом Воскресіння Христового, а також сирами та ковбасами;

- **хресний хід**, який відбувається опівночі перед Пасхою від православного храму і супроводжується гучними піснями, а закінчується ранковим богослужінням;

- **великодні передзвони на честь Христового Воскресіння після сев**

Народні звичаї

- хороводи, які в Західній Україні називають «гаївками»;
- катання на гойдалках;
- ігри.

Базовий рецепт паски (для дяді Віні)

Пропонуємо почати з простого рецепту приготування паски.

Нам потрібно наступний набір інгредієнтів:

- 2 ст. борошна
- 1,2 ст. молока
- 0,5 ст. цукру
- 250 г вершкового масла
- 25-30 г дріжджів
- 5 яєць
- сіль — за смаком

- Молоко злегка підігріваємо. У невеликій кількості молока розпускаємо дріжджі і даємо їм спінитися. Змішуємо борошно з теплим молоком і дріжджами, ретельно перемішуємо і накриваємо чистим рушником або тканинною серветкою. Ставимо в тепле місце для бродіння.
- Поки піднімається тісто, відокремлюємо жовтки від білків. Жовтки розтираємо до білого кольору з цукром, а білки збиваємо в стійку піну. Вершкове масло розтоплюємо. У піднялося тісто додаємо жовтки, тепле масло і сіль, ще раз ретельно перемішуємо. Акуратно вводимо білки. Потім додаємо стільки борошна, щоб отримати достатньо густе тісто (це потрібно робити обережно, щоб не зруйнувати піну).
- Даємо тісту вдруге піднятися, потім добре вимішуємо і перекладаємо у форму, рясно змащену маслом і присипану борошном. Вона повинна бути заповнена до половини. Даємо тісту піднятися настільки, щоб воно зрівнялося з краями форми. Випікаємо до готовності при температурі 180 градусів.

Смачного!!

